Procedūrinio programavimo pagrindai

Saugojimo klasės

lekt. Irmantas Radavičius

irmantas.radavicius@mif.vu.lt

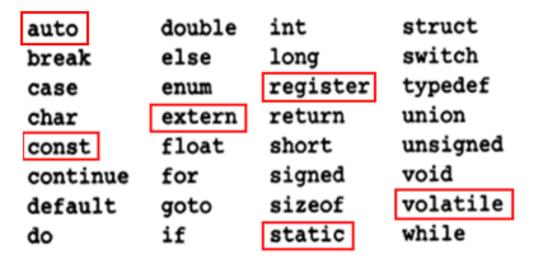
Informatikos institutas, MIF, VU

Turinys

Saugojimo klasės (angl. storage classes)

Konstantos

Kiti specifikatoriai

Gyvavimo ciklas

Kintamojo gyvavimo ciklas (angl. lifecycle)

- > sukūrimas
- inicializacija
- > panaudojimas
- atlaisvinimas

Kintamieji

- automatiniai (gyvuoja tam tikrame bloke)
- statiniai (gyvuoja visoje programoje)

Galiojimo sritis

Kintamojo galiojimo sritys (angl. scope)

- lokalūs kintamieji
- globalūs kintamieji

Lokalūs kintamieji

- galioja tam tikrame funkcijos bloke
- galioja visoje funkcijoje

Globalūs kintamieji

- > galioja visame faile
- galioja visoje programoje

Saugojimo klasė

Saugojimo klasė (angl. storage class) nusako gyvavimo ir galiojimo ypatybes.

Gyvavimas (angl. lifetime) ir galiojimas (angl. scope) nėra tas pats!

Kompiliavimo etapas

- naudojamas elementas (f-ja, kintamasis) turi būti aprašytas
   Ryšių redagavimo etapas
  - > naudojamas elementas (f-ja, kintamasis) turi būti apibrėžtas

Elemento (f-jos, kintamojo) aprašymas (angl. declaration) ir apibrėžimas (angl. definition) nėra tas pats!

Auto

Lokalių kintamųjų saugojimo klasė pagal nutylėjimą. Atmintis išskiriama vykdymo metu. Pradinė reikšmė – šiukšlės. Gyvuoja ir galioja tame bloke, kuriame buvo aprašytas.

```
int main() {
    int i;
    auto char c;
}
```

```
int main() {
    int a=10;
    {
        int a=20;
        printf("%d",a);
    }
    printf(" %d",a);
    return 0;
}
```

```
int main() {
    int i;
    for(i=0;i<4;i++) {
        int a=20;
        printf("%d",a);
        a++;
    }
    return 0;
}</pre>
```

Register

Pasižymi beveik visomis automatinių kintamųjų savybėmis. Jei įmanoma, kompiliatorius stengiasi saugoti kintamąjį procesoriuje. Bandymas gauti tokio kintamojo adresą – kompiliavimo klaida.

```
int main() {
    register int a=10;
    int *p;
    p=&a;
    printf("%u",p);
}
```

Extern (1)

Globalių kintamųjų saugojimo klasė pagal nutylėjimą. Jei pridedamas raktažodis extern, apibrėžimas pavirsta tik aprašu. Tokiu atveju, norint apibrėžti kintamąjį, reikia jį inicializuoti.

```
int i;
int main() {
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
extern int i;
int main() {
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
extern int i=10;
int main() {
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

Extern (2)

Inicializuoti galima tik globaliai. Pagal nutylėjimą inicializuojama 0. Jei yra kintamojo aprašas, ieškoma galiojančio inicializuoto kintamojo. Tokio kintamojo neradus – klaida.

```
int main() {
    extern int i=10;
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
int main() {
    extern int i;
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
int main() {
    extern int i;
    printf("%d",i);
    return 0;
}
int i=20;
```

Extern (3)

Inicializuoti galima tik vieną sykį, aprašyti – daug. Globalus priskyrimas negalimas (priskyrimas nėra tapatu inicializacijai). Gyvuoja ir pasiekiami visos programos ribose.

```
extern int i;
int i=25;
extern int i;
int main() {
    extern int i;
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
extern int i;
int i=10;
i=25;
int main(){
    printf("%d",i);
    return 0;
}
```

```
//one.c
int i=25;
int j=5;

//two.c
extern int i;
extern int j;
void sum() {
   int s;
   s=i+j;
   printf("%d",s);
}
```

Static

Tai nėra globalių kintamųjų klasė pagal nutylėjimą! Statiniai kintamieji gyvuoja programoje ir inicializuojami vieną kartą! Globalūs kintamieji matomi viename faile, o lokalūs – bloke.

```
static int a;
int main(){
    printf("%d",a);
    return 0; }
int i:
int main() {
    printf("%d",i);
    return 0;
extern int i:
int main() {
    printf("%d",i);
    return 0; }
```

```
static int i=10;
int main() {
    i=5;
    for(i=0;i<5;i++) {
        static int a=10;
        printf("%d",a++);
    }
    return 0;
}</pre>
```

```
//one.c
static int i=25;
static int j=5;

//two.c
extern int i;
extern int j;
void sum() {
   int s;
   s=i+j;
   printf("%d",s);
}
```

Lokalūs apibrėžimai

Lokalūs kintamieji

Atminties klasės specifikatorius	Atminties klasė	Gyvavimo laikas	Galiojimo sritis	Surišimas	Matomas (Matomumas)	Kaip gali būti pasiektas kituose failuose
Storage class specifier	Storage class	Lifetime, Duration	Scope	Linkage	Visible (Visibility)	
auto	automatinė (stekas)	funkcijos/ bloko	lokali	joks [none]	Šioje funkcijoje/ bloke²	Nepasiekiamas
register	registrinė					
static	statinė	programos				
nenurodytas	žr. auto					

"Lokalių" (įdėtinių) funkcijų nėra.

Globalūs apibrėžimai

Globalūs kintamieji

Atminties klasės specifikatorius	Atminties klasė	Gyvavimo laikas	Galiojimo sritis	Surišimas	Matomas (Matomumas)	Kaip gali būti pasiektas kituose failuose
nenurodytas³	statinė (duomenų segmentas)		globali	išorinis [external]		Aprašius (bet neapibrėžus !) kintamąjį su extern.
1						
static				vidinis [internal]	Tik šiame faile	Nepasiekiamas

Funkcijos

extern	statinė (kodo segmentas)	1 0	globali	išorinis [external]	1	Pateikus funkcijos prototipą su extern arbabe.
static				vidinis [internal]	Tik šiame faile	Nepasiekiamas
nenurodytas	žr. extern					

Konstantos

Raktinis žodis const uždraudžia pakeitimus po inicializacijos.

- galioja visos kintamųjų savybės (yra tipas, galiojimo sritis, etc.)
- užima vietą atmintyje

```
const int x;
int const y;

const int *p;
int const *q;
int * const r;
```

Tipinis panaudojimas – funkcijų aprašai.

Konstantų specifika

```
int nInt;
const int cInt = 0:
cInt = 1;
                     - // !!!
int *nPtr;
const int *cPtr = 0;
                // !!!
*cPtr = 1:
cPtr = &nInt;
nPtr = &cInt;
                    // !!!
nPtr = (int *)&cInt;
cPtr = nPtr;
nPtr = cPtr;
                     - // !!!
nPtr = (int *)cPtr;
int * const dPtr = 0:
                    // !!!
dPtr = cPtr;
cPtr = dPtr;
const int * const ePtr = 0:
```

Volatile

Raktinis žodis volatile (liet. nepastovus) uždraudžia galimas optimizacijas.

```
volatile int x;
int volatile x;

volatile int * x;
int volatile * x;
```

```
volatile int * volatile x;
int volatile * volatile x;
```

```
int * x:
void func( )
  * x = 1:
  /* OTHER INSTRUCTIONS */
  * x = 2:
func();
```

Tipinis panaudojimas – programavimas techniniame lygyje.

const Time lectureEnds = NOW;